

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling

Opdrachtgever: Topwind B.V.

projectnummer: P000575

Van: Bügelhajema Adviseurs B.V.

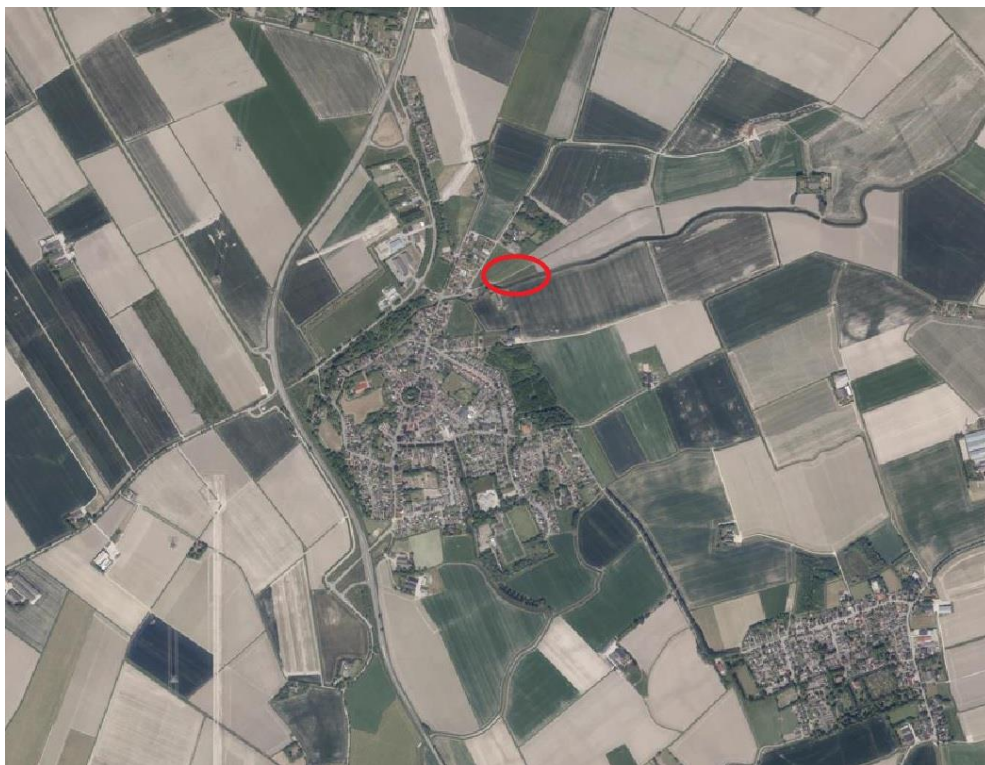
Onderwerp: Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling Ontgrondingsvergunning waterberging Spijk

Datum: 31-01-2022

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Deze aanvraag is opgesteld voor de ontgrondingsvergunning ten behoeve van een waterberging nabij Spijk. Het voornemen bestaat om ten behoeve van het windpark Oostpolder een waterberging met ca. 7.700 m² wateroppervlak te realiseren. De totale omvang van de ontgraving bedraagt naar verwachting ca. 14.000 m³. Uit overleg met provincie is gebleken dat de provincie voor deze werkzaamheden een ontgrondingsvergunning vereist.

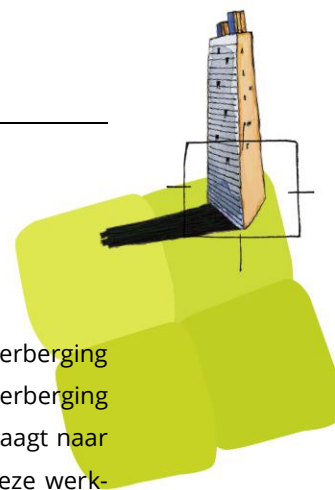
Afbeelding 1. Ligging projectgebied (bron: pdok.nl/viewer, d.d. 28-10-2021)

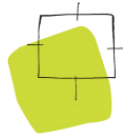
BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Vaart NZ 50, 9401 GN Assen T 0592 316 206

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

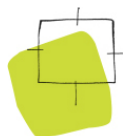
Het projectgebied is aan de oostzijde van Spijk gelegen in het dijkenlandschap op een binnendelta-vlakte van klei en zand. Het projectgebied is gelegen op de hogere kwelderwal boven de oude dijk. Aan de zuidzijde wordt het gebied begrensd door het meanderende riviertje Spijsterriet (Grote Tjariet). Aan de westzijde vormt het projectgebied een punt, welke eindigt bij het scherpere bochtje in de Spijsterriet. Aan de overzijde van het water is een groot agrarisch perceel met boerderij gelegen. Aan de noordzijde wordt het projectgebied begrensd door de Tweehuizerweg. De begrenzing aan de oostzijde is niet als fysieke begrenzing in het landschap aanwezig.

De activiteit die mogelijk wordt gemaakt, valt onder onderdeel D 15.3 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Onderdeel D 15.3 betreft: 'aanleg, wijziging of uitbreiding van een stuwdam of andere installatie voor het stuwten of voor een lange termijn opslaan van water'.

De drempelwaarde van de betreffende categorie wordt niet overschreden (een hoeveelheid water van 5 miljoen m³ of meer). Dit betekent dat een vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te worden uitgevoerd. Uit de vormvrije m.e.r.-beoordeling zal blijken of niet alsnog een m.e.r.-procedure op grond van het Besluit m.e.r. moet worden doorlopen. In het navolgende is de vormvrije m.e.r.-beoordeling behandeld.

Het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit m.e.r.) is gewijzigd. De wijziging is het gevolg van de implementatie van Richtlijn 2014/52/EU die ziet op het wijzigen van Richtlijn 2011/92/EU. Dit is de richtlijn die ziet op projecten (kolom 4). De wijzigingsrichtlijn is voor het overgrote deel geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. Het gewijzigde Besluit m.e.r. is (op één onderdeel na) in werking getreden op 7 juli 2017, maar geldt vanaf 16 mei 2017 voor alle lopende vergunningaanvragen en bestemmingsplannen waarover nog geen besluit is genomen. Eén van de belangrijkste gevolgen van de wijziging van het Besluit m.e.r. is dat een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden aangevraagd door middel van een aanmeldnotitie. Dit is geregeld in artikel 2 lid 5 Besluit m.e.r.

De voorliggende aanmeldnotitie beschrijft de gevolgen van de voorgenomen activiteit voor het milieu en geeft een conclusie omtrent de noodzaak tot een m.e.r.-procedure. Aan de hand van deze informatie kan het bevoegd gezag een beslissing nemen of voor de voorgenomen activiteit een MER dient te worden opgesteld.

1.2 Initiatiefnemer en bevoegd gezag

Waddenwind B.V. is initiatiefnemer voor het project en is gevestigd aan de Haarstenweg 20, 9363 VD Marum.

De ontgrondingsvergunning is noodzakelijk voor de realisatie van de waterberging. Het bevoegd gezag voor deze ontgrondingsvergunning is de provincie Groningen.

1.3 Planologische inpassing

De voorgenomen ontwikkeling maakt onderdeel uit van het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied-Noord', vastgesteld op 19 december 2013.

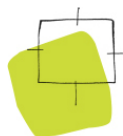
Het projectgebied heeft in dit bestemmingsplan de bestemming 'Agrarisch – Dijkenlandschap'. Tevens zijn de facetbestemmingsplannen 'Facetplan parkeren en actualiseren diverse bestemmingen' (vastgesteld op 22 december 2022) en 'Facetplan Cultuurhistorie' (vastgesteld op 26 november 2020) van kracht.

Binnen de regeling van het vigerende bestemmingsplan is het niet mogelijk om het planvoornemen te ontwikkelen. Voor het afwijken van het bestemmingsplan wordt een afwijkingsprocedure bij de gemeente Eemsdelta gevolgd. Om de realisatie van het plan mogelijk te maken wordt tevens een ontgrondingsvergunning aangevraagd.

1.4 Procedurele aspecten

Voor de m.e.r.-beoordelingsprocedure gelden de volgende stappen:

1. Het bevoegd gezag moet beoordelen of voor de activiteit een milieueffectrapportage moet worden gemaakt. Hierop moet binnen zes weken nadat de initiatiefnemer alle informatie heeft verstrekt, worden beslist door het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag is in dit geval de provincie Groningen.
2. Van deze beslissing wordt binnen dezelfde termijn mededeling gedaan bij de aanvrager. De beslissing die wordt genomen, moet worden gebaseerd op de informatie die is verstrekt in de aanmeldnotitie.
3. Daarnaast houdt het bevoegd gezag bij de beslissing rekening met de relevante criteria van bijlage III bij de mer-richtlijn en andere beoordelingen van gevolgen voor het milieu. Dit moet ook terugkomen in de motivering van de beslissing (zie artikel 7.17 derde en vierde lid Wm).
4. Het beoordelingsbesluit dient als bijlage bij het uiteindelijk te nemen besluit – de ontgrondingsvergunning – te worden opgenomen. Ingeval geen m.e.r.-procedure hoeft te worden doorlopen, dient de openbare kennisgeving naast in één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen, ook in de Staatscourant te worden gepubliceerd.

5. Tenslotte wordt het beoordelingsbesluit door de initiatiefnemer toegevoegd aan de aanvraag om ontgrondingsvergunning.

1.5 Inhoudsvereisten aanmeldnotitie

Doel van een aanmeldnotitie ten behoeve van de (vormvrije) m.e.r.-beoordeling is om op objectieve wijze informatie over mogelijk relevante milieugevolgen van de voorgenomen activiteit te verzamelen. Met deze informatie kan het bevoegd gezag een oordeel geven over de noodzaak van het doorlopen van een m.e.r.-procedure.

Een m.e.r.-beoordeling betekent dat er géén MER wordt opgesteld, tenzij er sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Het uitgangspunt is dus: 'Nee, tenzij....'

De 'belangrijke nadelige gevolgen' moeten worden beoordeeld op basis van het toetsingskader van bijlage III van de Europese Richtlijn Milieueffectbeoordeling (85/337/EEG). Bijlage III noemt drie hoofdthema's:

1. de kenmerken van de activiteit (waaronder omvang, verontreiniging, hinder en risico van ongevallen);
2. de plaats van de activiteit (in relatie tot de kwetsbaarheid van het milieu);
3. de kenmerken van het potentiële effect (waaronder het bereik, de orde van grootte en waarschijnlijkheid van het effect).

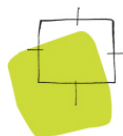
2. Kenmerken van het project

Conform bijlage III van de EU-richtlijn dient in het bijzonder in overweging te worden genomen:

- de omvang van het project;
- eventuele cumulatie met andere projecten;
- het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
- de productie van afvalstoffen;
- verontreiniging en hinder;
- risico van ongevallen, met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

OMVANG VAN HET PROJECT

Het projectgebied heeft een oppervlakte van circa 7.700 m² en ligt in het noorden van de provincie Groningen, in de gemeente Eemsdelta. Het projectgebied is aan de oostzijde van Spijk gelegen in het dijklandschap op een binnendelta-vlakte van klei en zand. Op de onderstaande afbeelding is een luchtfoto met een indicatieve begrenzing van het projectgebied weergegeven.

Afbeelding 2. Luchtfoto projectgebied (bron: pdok.nl/viewer, d.d. 28-10-2021)

Het voornemen is om ter plaatse een waterberging met de verwachte capaciteit van ca 14.000 m³ te realiseren. Deze waterberging wordt aangebracht tot op een niveau van N.A.P. -1,19 m. Het waterpeil zal gelijk zijn aan het jaarronde streefpeil van het oppervlaktewater van het peilgebied waar het projectgebied onderdeel van uitmaakt. Dit waterpeil bedraagt N.A.P. -0,69 m. Middels twee duikers met een bob hoogte van N.A.P. -0,98 m zal de waterberging in verbinding staan met het Spijksterriet. Op deze wijze zal het waterpeil in de waterberging bij veel neerslag afwateren op het Spijksterriet. Er worden geen werkzaamheden aan de oevers van het Spijksterriet uitgevoerd. De waterberging blijft op circa 5 m afstand van het Spijksterriet. Dit in verband met het maaipad van het waterschap, dit pad blijft ongemoeid.

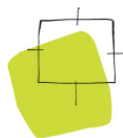
In de huidige situatie heeft het projectgebied voornamelijk een agrarische functie. Door middel van deze ontwikkeling zal het projectgebied de functie waterberging krijgen.

CUMULATIE

Binnen het effectgebied zijn geen andere activiteiten bekend of te verwachten waardoor cumulatie van negatieve effecten zal optreden. In de omgeving van het projectgebied zijn geen grote ontwikkelingen gepland die in relatie tot deze ontwikkeling tot cumulerende effecten kunnen leiden.

HET GEBRUIK VAN NATUURLIJKE HULPBRONNEN

Er is geen sprake van gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Er wordt alleen zand afgevoerd.

OVERIGE ASPECTEN

De overige aspecten genoemd onder de aandachtspunten zijn niet relevant in het kader van deze beoordeling in relatie tot de ingreep.

3. Plaats van het project

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop het project van invloed kan zijn, moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- het bestaande grondgebruik;
- de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied;
- het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de gevoelige gebieden, in dit geval Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur), Natura 2000 en landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

Zoals hiervoor is aangegeven is op het projectgebied de bestemming 'Agrarisch-Dijkenlandschap' van toepassing. Met het opnieuw inrichten van het gebied is er sprake van afwijking van het bestaande grondgebruik. De agrarische functie zal komen te vervallen ten behoeve van de functie waterberging.

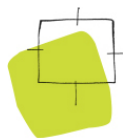
Het genoemde onder het tweede aandachtspunt is in dit geval niet aan de orde. De nieuwe inrichting van het gebied heeft geen effect op natuurlijke hulpbronnen, zoals mineralen, ertsen of fossiele brandstoffen.

Wat betreft het genoemde onder het derde aandachtspunt is het projectgebied niet gelegen binnen het Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000-gebied. Het projectgebied is wel gelegen in het Dijkenlandschap. De potentiële te verwachte effecten op deze cultuurhistorische waarden komen aan de orde bij Kenmerken van de potentiële effecten.

4. Kenmerken van het potentiële effect

Bij de potentiële effecten van het project wordt voor zover relevant gekeken naar:

- het bereik van het effect;
- het grensoverschrijdende karakter van het effect;
- de orde van grootte en de complexiteit van het effect;
- de waarschijnlijkheid van het effect;
- de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect;
- de autonome ontwikkelingen.

De mogelijke milieueffecten worden indien aan de orde aan de hand van de verschillende relevante thema's beschreven. Voor de voorliggende m.e.r.-beoordeling zijn autonome ontwikkelingen niet bekend. De referentiesituatie is dan ook overeenkomstig de bestaande situatie.

Vanwege de aard van de ingreep wordt nader aandacht besteed aan de potentiële (milieu)effecten die kunnen optreden op de onderdelen archeologie, cultuurhistorie, landschap, bodem, ecologie, hydrologie en explosieven.

Archeologie

Ten behoeve van de voorgenomen activiteit zal gegraven worden en zal de bodem worden geroerd. Hierdoor zouden archeologische waarden kunnen worden aangetast.

Het projectgebied heeft op basis van het vigerend bestemmingsplan en de archeologische verwachtingskaart van Libau geen archeologische waarde. Op basis van de online viewer "Landgebruik in Lagen" van de RCE vraagt de provincie om een inventariserend archeologisch booronderzoek. Op basis van deze kaarten kunnen op deze locatie nog deels bewaard gebleven afgedekte kwelders uit de prehistorie aanwezig zijn. Voor de werkzaamheden zal een inventariserend archeologisch booronderzoek uitgevoerd worden. Dit is als voorwaarden bij de ontgrondingsvergunning opgenomen.

Op basis van het bovenstaande is er geen sprake van belangrijke negatieve milieugevolgen voor het aspect archeologie door het voornemen.

Cultuurhistorie en landschap

Als gevolg van de voorgenomen activiteit zouden landschappelijke en cultuurhistorische elementen en waarden kunnen worden aangetast. In het provinciaal beleid worden de landschappelijke en cultuurhistorische elementen uit het landschap waar het projectgebied in is gelegen, beschermd.

Om een goed beeld van de cultuurhistorische en landschappelijke waarden van het projectgebied en haar omgeving te krijgen is door BügelHajema Adviseurs B.V. een landschappelijke verkenning uitgevoerd.

Uit de verkenning blijkt dat de omgeving rondom het wierdedorp Spijk van cultuurhistorische waarde is. Met de waterberging wordt het dorpsilhouet van wierdedorp Spijk niet aangetast en de ontwikkeling doet ook geen afbreuk aan de openheid van het landschap. Het kenmerkende verkavelingspatroon van de noordelijke zone boven de Spijsterriet blijft onveranderd. De rechte

begrenzing aan de oostzijde doet wel afbreuk aan de doorlopende schilvormige verkaveling zoals vanuit cultuurhistorie is ontstaan. Wenselijk is om de waterberging aan te passen aan de langgerekte verkaveling langs de Spijksterriet en de overgang in het landschap geleidelijk/zacht vorm te geven.

Naar aanleiding van de landschappelijke verkenning wordt de oostzijde geleidelijk en zacht vorm gegeven. Op deze manier zijn er geen belangrijke negatieve gevolgen voor het aspect cultuurhistorie en landschap.

Bodem

De milieuhygiënische gesteldheid van de bodem en de af te voeren gronden dienen geschikt te zijn voor het toekomstig gebruik.

Voor de ruimtelijke ontwikkeling is een grondonderzoek uitgevoerd door onderzoeksbureau Eco Reest B.V. (d.d. 7 oktober 2021). Aanleiding tot het onderzoek is het vrijkomen van de grond en het voornemen de grond elders te verwerken. Uit de analyseresultaten blijkt dat de onderzochte deelpartijen voldoen aan de kwaliteitsklasse Landbouw/Natuur.

Op basis van het bovenstaande kan er vanuit worden gegaan dat er geen belemmeringen bestaan ten aanzien van het gebruik van het terrein en de ontwikkeling van het perceel. Er is daarmee geen sprake van belangrijke negatieve milieugevolgen voor het aspect bodem.

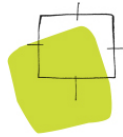
Ecologie

Voor ecologie worden de effecten van het plan op in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermde Natura 2000-gebieden en soorten onderzocht. Daarnaast worden de effecten op in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid beschermde gebieden in kaart gebracht. Door BügelHajema Adviseurs B.V. is een beknopte natuurtoets (d.d. 31 januari 2022) uitgevoerd.

Soortenbescherming

Als gevolg van de plannen zullen geen vleermuisverblijfplaatsen of jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels verloren gaan. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nestplaatsen kunnen daardoor uitgesloten worden.

Bij uitvoering van het plan wordt het plangebied mogelijk minder geschikt als foerageergebied voor jaarrond beschermde vogels als kerkuil, buizerd en roek. Het plangebied vormt echter hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van deze soorten en bovendien is in de directe omgeving in ruime mate alternatief en deels bovendien hoogwaardiger foerageergebied voor deze soorten aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden dan ook niet op.

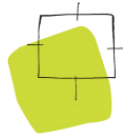
Voor de overige vogelsoorten, zoals de kievit, graspieper en gele kwikstaart geldt dat, indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Voor de akkervogels geldt dat het plangebied hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied en broedgebied van deze soorten vormt en er in directe omgeving in ruime mate alternatief en bovendien hoogwaardiger broedgebied voor deze soorten aanwezig.

Als gevolg van de plannen zullen geen vleermuisverblijfplaatsen verloren gaan. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen daardoor uitgesloten worden. Het plangebied vormt door het ontbreken van opgaande beplanting hooguit matig geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Het plangebied zal naar verwachting niet ongeschikt worden als foerageergebied voor eventueel te verwachten vleermuissoorten, aangezien de te verwachten soorten ook boven oppervlaktewater kunnen foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op het foerageergebied van vleermuizen, als gevolg van de werkzaamheden, treden niet op. Het Spijkersterret wordt mogelijk gebruikt als vliegroute voor vleermuizen. Negatieve effecten kunnen worden voorkomen door tijdens de aanlegfase geen werkzaamheden te verrichten in de schemering of in de nacht in waarbij verlichting met directe lichtuitstraling op het water van het Spijkersterret wordt ingezet. Dit geldt met name in de actieve periode van vleermuizen (april t/m oktober). In de gebruiksfase is geen verlichting nodig, zodat in de gebruiksfase geen verstoring van de vliegroute aan de orde is.

De uit de omgeving bekende steenmarter kan af en toe in het plangebied foerageren, maar door het ontbreken van dekking en verblijfplaatsen is geen hoogwaardig foerageergebied aanwezig. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op het foerageergebied van steenmarter, ten gevolge van de werkzaamheden, treden niet op.

Bij het aanleggen van de twee duikers kunnen verblijfplaatsen van waterspitsmuis aangetast worden. Er worden verder geen werkzaamheden aan de oever uitgevoerd. Als er alleen twee duikers aangelegd worden, dan dient voorafgaand aan het aanleggen van deze duikers worden bepaald of op deze plek hopen of aanwijzingen voor een verblijfplaats aanwezig zijn. De aanleg van twee duikers heeft geen negatieve effecten op het verdere leefgebied.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen tot slot enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Groningen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en de aard van het plan kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Een toename van stikstofdepositie kan worden uitgesloten.

Eventuele toename van stikstofdepositie ten gevolge van bouwwerkzaamheden in de aanlegfase is namelijk op basis van de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering vrijgesteld van vergunningsplicht. In de gebruiksfase vinden er geen werkzaamheden/activiteiten plaats.

Gezien de afstand tot het NNN, natuur buiten het NNN, akker- en weidevogelleefgebieden en de aard van het plan, zijn geen negatieve effecten te verwachten op dergelijke gebieden. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Uit deze toetsing komt naar voren dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten, mits bij de werkzaamheden rekening wordt gehouden met het broedseizoen van vogels en potentiële verblijfplaatsen van waterspitsmuis bij het plaatsen van de duikers. Een ecologisch deskundige dient bij de plaatsbepaling van de duikers aanwezig te zijn om zo negatieve effecten op verblijfplaatsen te voorkomen.

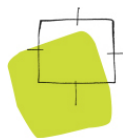
Daarnaast is het nodig om verstoring van de potentiële vliegroute van vleermuizen langs het Spijksterriet te voorkomen door tijdens de aanlegfase geen verlichting in te zetten die lichtuitstraling veroorzaakt op het water van het Spijksterriet.

Op basis van het bovenstaande kan er vanuit worden gegaan dat er geen sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen voor het aspect ecologie.

Hydrologie

Als gevolg van de voorgenomen activiteit zouden geohydrologische effecten kunnen optreden. Derhalve is door Wiertsema & Partners B.V. een Geotechnisch onderzoek (d.d. 15 september 2021) en een Geohydrologische effectenstudie uitgevoerd (d.d. 26 oktober 2021).

Uit deze onderzoeken blijkt dat in de huidige situatie de aanvoer van water in het projectgebied enkel bestaat uit hemelwater. Het hemelwater dat op het projectgebied valt zal verdampen, infiltreren in

de ondergrond of oppervlakkig afstromen naar lager gelegen delen van de projectlocatie of de naastgelegen sloten. Gezien de bodemopbouw voornamelijk bestaat uit kleiige afzettingen, is de infiltratie naar de ondergrond zeer beperkt. Klei is weinig waterdoorlatend waardoor het grootste gedeelte van het hemelwater zal verdampen, oppervlakkig zal afstromen of door detailontwatering zoals drains zal worden afgevoerd.

Gezien de zeer lage doorlatendheid van de kleilagen in combinatie met de kwelsituatie zal de afvoer via grondwater en diepte-infiltratie naar onderliggende zandpakketten verwaarloosbaar zijn. Derhalve kan worden gesteld dat het grootste gedeelte van het hemelwater zal worden afgevoerd richting de naastgelegen oppervlaktewateren en via verdamping.

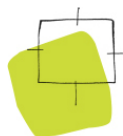
De aanvoer van water zal niet verschillen van de huidige situatie. De waterberging zal zich vullen met hemelwater en de duiker die in verbinding staat met het Spijksterriet. Vanuit de waterberging zal de verdamping iets groter zijn dan in de huidige situatie. De referentieverdamping (volgens Makkink) van oppervlaktewater is circa 1,25 keer de referentieverdamping van grasland. De verdamping zal niet direct leiden tot een lager waterniveau aangezien de berging zich weer kan vullen met water vanuit het Spijksterriet. Op de bodem en wanden van de waterberging is klei aanwezig. Door de lage doorlatendheid van klei is ook in de toekomstige situatie geen sprake van een significante infiltratiestroom.

Er kan gesteld worden dat ook in de toekomstige situatie het grootste gedeelte van het hemelwater afstroomt richting de bestaande oppervlaktewateren. De oppervlaktewaterpeilen van de bestaande oppervlaktewater zullen door de aanleg van de waterberging niet veranderen. Ook zal de aanvoer van water richting het bestaande oppervlaktewater niet veranderen. Het hemelwater wordt of direct afgevoerd richting het Spijksterdiep of via de aan te leggen duikers.

De waterberging zal ook nauwelijks effect hebben op de kwelsituatie. Momenteel is sprake van een beperkte kwel. Met de waterberging zal er geen verandering zijn in de polderpeilen, waardoor een beperkt kwelsituatie blijft bestaan.

De waterbalans in de toekomstige situatie verandert niet significant van de waterbalans in de huidige situatie. In beide gevallen zal het water afgevoerd worden richting de bestaande oppervlaktewateren. In de toekomstige situatie wordt door de ondoorlatendheid van de klei in de ondergrond een soort badkuip gecreëerd waar het water tijdelijk in opgeslagen kan worden en via de aan te leggen duikers alsnog richting het bestaande oppervlaktewater af kan stromen.

Ter plaatse is sprake van een kwelsituatie, deze zal in de toekomstige situatie gehandhaafd blijven. De effecten van het afgraven van een circa 1,5 m dikke kleilaag heeft zeer beperkte invloed op de kwelgrootte ter plaatse (< 5%). Daarnaast heeft het geen invloed op de omgeving omdat dit effect zich alleen beperkt tot de locatie van de waterberging.

Aangezien er qua waterbalans geen significante veranderingen worden verwacht is, zijn negatieve effecten naar de omgeving als gevolg van de aanleg van de waterberging uitgesloten.

Explosieven

Ten behoeve van de voorgenomen activiteit zal gegraven worden en zal de bodem worden geroerd. In 2009 is voor de voormalige gemeente Delfzijl een vooronderzoek en bijbehorende Risicokaart ontplofbare oorlogsresten opgesteld. De projectlocatie ligt op deze Risicokaart binnen een verwachtingsgebied voor afwerpmunitie en verschoten geschutmunitie. Derhalve is door Expload een onderzoek naar conflictperiode ontplofbare oorlogsresten uitgevoerd (d.d. 12 november 2021).

Uit het onderzoek blijkt dat de locatie verdacht is op aanwezigheid van afwerpmunitie en verschoten geschutmunitie. Expload adviseert om voor de werkzaamheden over te gaan tot opsporing van explosieven middels oppervlaktedetectie tot de maximale ontgravingsdiepte van de waterberging.

Op basis van het bovenstaande kan er vanuit worden gegaan dat er geen sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen voor het aspect explosieven. Mochten explosieven aanwezig zijn, dan zullen deze voor de werkzaamheden worden verwijderd.

5. Conclusie

Het project is in vergelijking met de drempelwaarde van een installatie voor het lange termijn opslaan van water van een relatief geringe omvang. Wanneer er geen 'belangrijke nadelige gevolgen' zijn voor het milieu is het conform de wetgeving en de vigerende praktijk niet nodig om een volledige m.e.r.-procedure te doorlopen.

Geraadpleegde bronnen:

- Provinciale omgevingsvisie Groningen
- Online viewer "Landgebruik in Lagen" van de RCE
- Landschappelijke verkenning waterberging Spijk (BügelHajema Adviseurs B.V., 7 oktober 2021)
- Grondonderzoek Tweehuizerweg te Spijk (Eco Reest B.V., 1 oktober 2021)
- Beknopte natuurtoets waterberging Spijk (BügelHajema Adviseurs B.V., 31 januari 2022)
- Geotechnisch onderzoek (Wiertsema & Partners B.V., 15 september 2021)
- Geohydrologische effectenstudie (Wiertsema & Partners B.V., 26 oktober 2021)
- Onderzoek conflictperiode ontplofbare oorlogsresten (Expload B.V., 12 november 2021).